

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach



Informacja o niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy

Katowice, grudzień 2021 r.

Spis treści

1	SKALA BEZROBOCIA NIEPEŁNOSPRAWNYCH	3
1.1	Ślący niepełnosprawni – Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2011 r.....	3
1.2	Niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu w świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego	4
1.3	Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia niepełnosprawnych.	5
1.4	Zatrudnienie osób niepełnosprawnych	7
2	CECHY DEMOGRAFICZNO - SPOŁECZNE NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH	9
2.1	Bezrobotni niepełnosprawni według wieku	9
2.2	Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia	9
2.3	Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy	10
2.4	Niepełnosprawni bezrobotni według dotychczasowego stażu pracy	10
2.5	Przyczyny niepełnosprawności	11
3	ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ ORAZ ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ	12

Uwagi wstępne

W informacji na temat bezrobocia niepełnosprawnych wykorzystano dane ze sprawozdania MRPiPS-07 „Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu” sporządzanego przez Powiatowe Urzędy Pracy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, w okresach półrocznych. Ogólne informacje o stanie i strukturze bezrobocia niepełnosprawnych powstały w oparciu o dane sporządzanego miesięcznie sprawozdania MRPiPS – 01 „Sprawozdanie o rynku pracy” oraz kwartalnie Załącznika 1 do sprawozdania MRPiPS – 01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”.

Należy nadmienić, iż powiatowe urzędy pracy sporządzają sprawozdania jednostkowe, zaś w WUP wykonywane są zestawienia zbiorcze. Zdecydowana większość informacji objętych powyższymi sprawozdaniami jest wprowadzana przez pracowników powiatowych urzędów pracy w czasie rejestracji do karty rejestracyjnej bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Uzupełnieniem informacji są syntetyczne dane dotyczące zbiorowości niepełnosprawnych, uwzględniające informacje dotyczące aktywności zawodowej, na podstawie publikacji Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako¹:

- bezrobotny – to osoba, która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego;
- poszukujący pracy – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.

Osoba z orzeczonym stopniem o niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej.

1 Skala bezrobocia niepełnosprawnych

1.1 Śląscy niepełnosprawni – Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań z 2011 r.²

Ze względu na fakt, iż NSP przeprowadzony został w 2021 r. w opracowaniu wykorzystano dane z ostatniego zakończonego spisu powszechnego z 2011 r. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań (NSP 2011), ustalono że w województwie śląskim liczba osób, które deklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadały ważne orzeczenie kwalifikujące je do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 552,2 tys. co stanowiło 11,9% ludności województwa (wobec 560,7 tys. w 2002 r.). Osoby niepełnosprawne stanowiły 11,8% ogółu niepełnosprawnych w kraju, a co ósmy mieszkaniec województwa śląskiego był osobą niepełnosprawną.

Zgodnie z wynikami NSP z 2011 r. wśród ogółu niepełnosprawnych w województwie śląskim 295,4 tys. to kobiety, tj. 53,5% zbiorowości osób omawianej kategorii. Liczba niepełnosprawnych mężczyzn w omawianym okresie ukształtowała się na poziomie 256,8 tys. (46,5%).

¹ <http://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/dla-niepelnospawnych>

² <http://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/spisy-powszechne/nsp-2011-raport-z-wynikow-w-wojewodztwie-slaskim,12,1.html>

W NSP z 2011 roku zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na dwie podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez uprawniony do tego organ;
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Tabela 1. Niepełnosprawni w świetle badań NSP w 2011 w województwie śląskim

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta	Wieś
	w tysiącach		
Ogółem	552,2	450,0	102,2
Mężczyźni	256,8	207,6	49,2
Kobiety	295,4	242,4	53,0
Osoby niepełnosprawne prawnie	344,8	285,6	59,2
Mężczyźni	175,1	143,8	31,3
Kobiety	169,7	141,8	27,9
Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie	207,4	164,4	43,0
Mężczyźni	81,7	63,9	17,8
Kobiety	125,7	100,6	25,1

Liczba osób niepełnosprawnych prawnie wyniosła 344,8 tys. (62,4% ogółu osób niepełnosprawnych). W populacji niepełnosprawnych mieszkańców naszego województwa 55,6 tys. (10,1%) posiadało wyłącznie prawne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie deklarując żadnych ograniczeń sprawności w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych. Liczba osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie tj. takich, które nie posiadały orzeczenia, ale ich subiektywna ocena wskazywała, że miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych wniosła 207,4 tys.

1.2 Niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu w świetle danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego

Według stanu na koniec listopada 2021 roku w województwie śląskim zarejestrowanych było prawie 6,0 tys. osób bezrobotnych, zaliczanych do kategorii niepełnosprawnych, co stanowiło 7,6% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego ilość niepełnosprawnych bezrobotnych zwiększyła się o 480 osób tj. 8,7%.

Tabela 2. Niepełnosprawni bezrobotni

miesiąc / rok	2018	2019	2020	2021
Styczeń	7 038	6 207	5 647	5 611
Luty	7 075	6 153	5 660	5 572
Marzec	6 887	6 064	5 495	5 561
Kwiecień	6 697	5 924	5 511	5 481
Maj	6 465	5 832	5 601	5 345
Czerwiec	6 282	5 626	5 604	5 245
Lipiec	6 110	5 471	5 586	5 191
Sierpień	6 057	5 457	5 627	5 166
Wrzesień	5 963	5 348	5 585	5 542
Październik	5 802	5 271	5 490	6 035
Listopad	5 856	5 324	5 487	5 967
Grudzień	5 954	5 395	5 543	

Kobiety stanowiły niespełną połowę wśród zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w liczbie 2 706 tj. 45,3% ogółu niepełnosprawnych, natomiast mężczyźni w liczbie 3 261 osób stanowili 54,7%.

W końcu listopada 2021 r. wśród bezrobotnych zaliczanych do kategorii niepełnosprawnych 11,8% miało prawo do pobierania zasiłku (705 osób). Kobiety stanowiły 56,5% wszystkich uprawnionych do zasiłku w tej kategorii (398 osób). Należy podkreślić, że wśród ogółu śląskich bezrobotnych odsetek zasiłkobiorców jest nieco wyższy, według stanu na 30 listopada br. zasiłek o którym mowa otrzymywało prawie 10 tys. osób, co stanowiło 12,7% wszystkich zarejestrowanych.

W listopadzie 2021 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie śląskim zgłoszono 16 326 informacji o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej. Wśród nich tylko 301 (tj. zaledwie 1,8%) skierowanych było do osób niepełnosprawnych, z tego 8 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej, a 138 ofert pracy sezonowej.

Bezrobotni niepełnosprawni to przede wszystkim mieszkańcy miast, według stanu na 30.06.2021 r. na terenach wiejskich zamieszkiwało 18,9% z nich. Wśród ogółu bezrobotnych na Śląsku analogiczny miernik jest wyższy i wynosi 23,2%.

1.3 Terytorialne zróżnicowanie bezrobocia niepełnosprawnych.

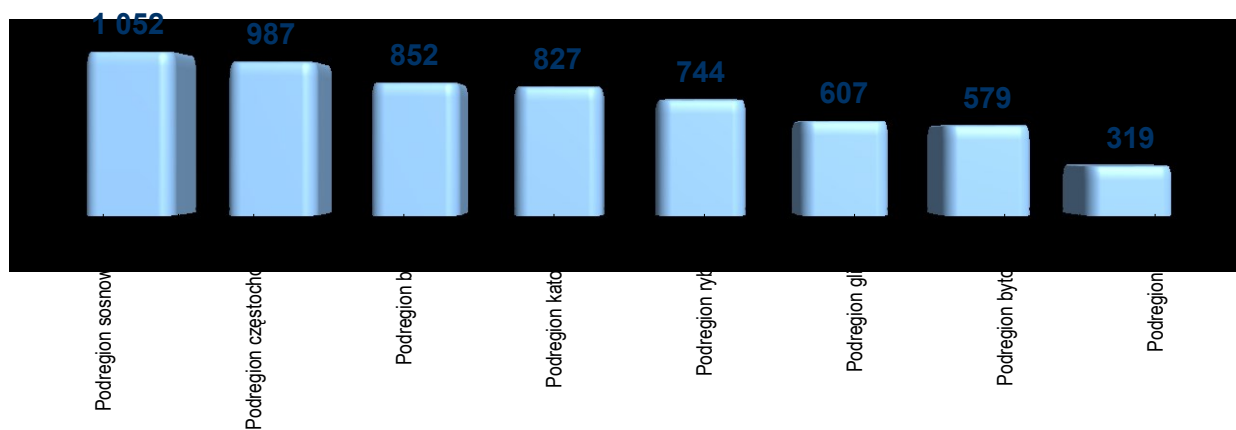
Tabela 3. Niepełnosprawni bezrobotni według powiatów. Stan w końcu listopada 2021 r.

Powiaty	% udział wśród ogółu w listopadzie 2020 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓLEM Stan na 30 listopada 2021 r.	w tym: bezrobotni niepełnosprawni		
			osoby	% udział wśród ogółu w listopadzie 2021 r.	Wzrost udziału w p.proc.
Częstochowa	10,4	4 008	521	13,0	2,6
Świętochłowice	8,4	574	66	11,5	3,1
Chorzów	8,9	1 298	145	11,2	2,3
Siemianowice Śląskie	8,7	990	110	11,1	2,4
Ruda Śląska	7,9	1 172	129	11,0	3,1
Bielsko – Biała	10,0	2 475	267	10,8	0,8
Raciborski	8,2	1 963	194	9,9	1,7
Zabrze	6,1	2 738	263	9,6	3,5
Myszkowski	6,8	1 641	150	9,1	2,3
Jaworzno	7,8	1 387	126	9,1	1,3
Zawierciański	6,1	2 088	189	9,1	3,0
Rybnik	6,9	1 735	157	9,0	2,1
Mysłowice	6,9	1 515	133	8,8	1,9
Tychy	5,9	1 441	119	8,3	2,4
Dąbrowa Górnicza	6,3	2 690	206	7,7	1,4
Bielski	7,4	2 281	171	7,5	0,1
Bytom	5,6	3 836	281	7,3	1,7
Częstochowski	5,1	3 118	226	7,2	2,1
Gliwice	6,0	3 282	226	6,9	0,9
Wodzisławski	6,1	2 586	178	6,9	0,8
Rybnicki	4,7	923	63	6,8	2,1
Sosnowiec	5,9	4 587	312	6,8	0,9
Cieszyński	5,6	3 606	243	6,7	1,1
Bieruńsko – Łęczyński	5,5	511	34	6,7	1,2
Jastrzębie Zdrój	5,0	1 710	112	6,5	1,5
Będziński	5,2	3 366	219	6,5	1,3
Gliwicki	5,6	1 825	118	6,5	0,9
Katowice	5,1	3 975	244	6,1	1,0
Lubliniecki	4,2	1 444	85	5,9	1,7

Powiaty	% udział wśród ogółu w listopadzie 2020 r.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych OGÓŁEM Stan na 30 listopada 2021 r.	w tym: bezrobotni niepełnosprawni		
			osoby	% udział wśród ogółu w listopadzie 2021 r.	Wzrost udziału w p.proc.
Piekary Śląskie	4,8	1 115	64	5,7	0,9
Pszczynski	5,3	1 482	83	5,6	0,3
Żywiecki	4,3	3 176	171	5,4	1,1
Mikołowski	4,3	1 558	83	5,3	1,0
Tarnogórski	3,4	3 122	149	4,8	1,4
Żory	3,8	891	40	4,5	0,7
Kłobucki	3,7	2 333	90	3,9	0,2
Razem województwo	6,1	78 442	5 967	7,6	1,5

Charakterystyczną cechą bezrobocia niepełnosprawnych jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem liczby zarejestrowanych. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec listopada 2021 r. było w miastach na prawach powiatu: Częstochowie (521 osób), Sosnowcu (312 osób), Bytomiu (281 osób), Bielsku – Białej (267 osób), a także w Zabrzu (263 osoby). Natomiast najmniej zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych zewidencjonowano w: powiecie bieruńsko – lędzimskim (34 osoby), Żorach (40 osób), powiecie rybnickim (63 osoby) oraz w Piekarach Śląskich (64 osoby). Najwyższy udział niepełnosprawnych niezmiennie utrzymuje się w Częstochowie, gdzie wartość tego wskaźnika wyniosła w listopadzie 2021 r. 13,0%. Porównując rok do roku dane z analogicznego okresu sprawozdawczego zaobserwowano, iż we wszystkich powiatach naszego województwa nastąpił wzrost udziału niepełnosprawnych bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych. Najwyższy wzrost odnotowano w Zabrzu (o 3,5 p. proc.) natomiast najniższy w powiecie bielskim (o 0,1 p. proc.). W całym województwie śląskim niepełnosprawni stanowili 7,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 1. Niepełnosprawni bezrobotni według podregionów. Stan w końcu listopada 2021 r.



W końcu listopada 2021 r. najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było w podregionach sosnowieckim i częstochowskim. Najmniej bezrobotnych tej kategorii pozostawało w rejestrach powiatowych urzędów pracy w podregionie tyskim. Sytuacja w poszczególnych podregionach pozostaje na zbliżonym poziomie jak w latach ubiegłych.

1.4 Zatrudnienie osób niepełnosprawnych

Według danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego w województwie śląskim liczba osób niepełnosprawnych pracujących w głównym miejscu pracy na koniec 2020 r. wyniosła 36 678 osób (spadek o 1 054 osoby w stosunku do 2019 r.), w tym 18 079 kobiet (wzrost o 50 osób). Należy podkreślić, że powyższe dane nie uwzględniają podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Tabela 4. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata (ogółem), IV kwartał 2020 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
POLSKA	27,1
DOLNOŚLĄSKIE	37,6
POMORSKIE	32,5
LUBUSKIE	31,9
ŁÓDZKIE	31,4
ŚLĄSKIE	28,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	28,1
PODKARPACKIE	27,8
OPOLSKIE	27,6
MAŁOPOLSKIE	26,0
WIELKOPOLSKIE	25,8
MAZOWIECKIE	25,1
KUJAWSKO-POMORSKIE	24,1
PODLASKIE	22,6
ZACHODNIOPOMORSKIE	22,1
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	19,4
LUBELSKIE	19,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W województwie śląskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata wyniósł w IV kwartale 2020 r. 28,3%, podczas gdy dla całego kraju opisywany wskaźnik to 27,1%. W IV kwartale 2019 r. powyższy wskaźnik dla województwa śląskiego był zdecydowanie niższy i wynosił 23,5%. Analizując dane rok do roku z analogicznego okresu województwo śląskie przekroczyło wskaźnikiem zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16 – 64 lata średnią krajową, która wyniosła 27,1%.

Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata obliczany jest jako udział pracujących niepełnosprawnych w wieku 16-64 lata w ogólnej liczbie ludności niepełnosprawnej w tym wieku. Zbiorowość osób niepełnosprawnych została wyodrębniona z ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej, na podstawie kryterium prawnego. Do osób niepełnosprawnych zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Tabela 5. Niepełnosprawni zatrudnieni w sektorach publicznych oraz prywatnych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Wyszczególnienie	Sektor publiczny (ogółem)	Sektor publiczny (kobiety)	Sektor prywatny (ogółem)	Sektor prywatny (kobiety)
POLSKA	80 144	55 445	253 548	110 268
DOLNOŚLĄSKIE	5 241	3 751	26 837	12 246
KUJAWSKO-POMORSKIE	3 600	2 341	12 800	5 210
LUBELSKIE	3 956	2 683	6 124	2 976
LUBUSKIE	3 787	2 762	8 985	3 637
ŁÓDZKIE	4 112	2 892	18 856	8 865
MAŁOPOLSKIE	5 364	3 612	18 770	7 974
MAZOWIECKIE	13 220	8 812	47 035	19 049
OPOLSKIE	1 545	1 086	3 498	1 304

PODKARPACKIE	5 368	3 735	17 210	7 464
PODLASKIE	2 579	1 889	4 135	1 500
POMORSKIE	6 859	5 124	15 692	7 101
ŚLĄSKIE	7 667	5 127	29 011	12 952
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4 449	3 064	5 203	2 444
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3 029	2 210	8 357	3 653
WIELKOPOLSKIE	7 038	4 824	26 598	12 046
ZACHODNIOPOMORSKIE	2 330	1 533	4 437	1 841

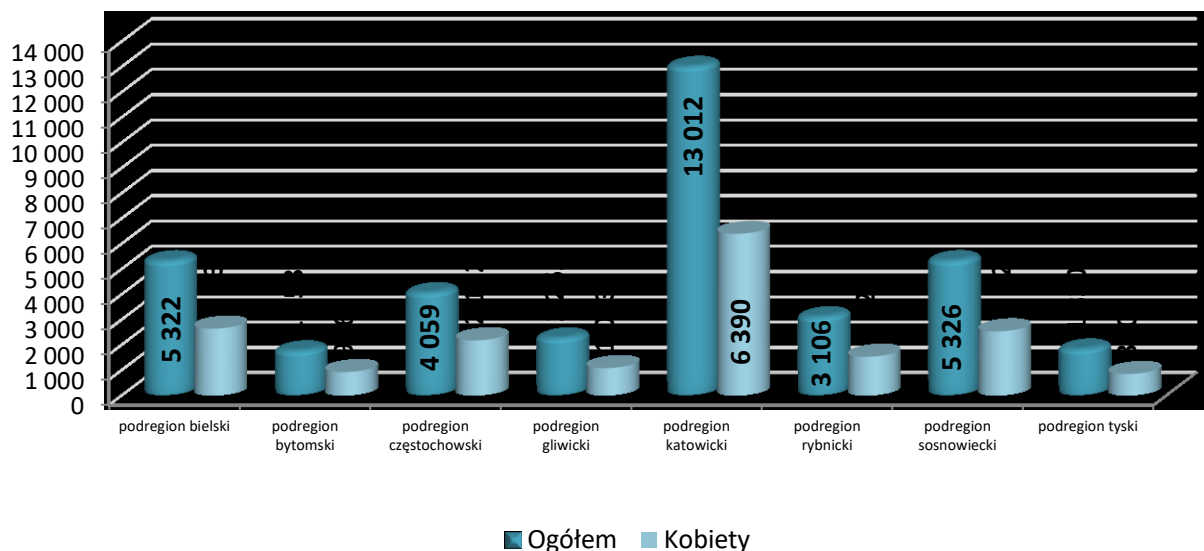
Źródło: Urząd Statystyczny Katowice

Z danych pozyskanych z Urzędu Statystycznego w Katowicach wynika, iż województwo śląskie znajduje się na drugim miejscu, zaraz po województwie mazowieckim, pod względem ilości niepełnosprawnych zatrudnionych w sektorze publicznym jak i sektorze prywatnym.

Szczegółowe dane dotyczące niepełnosprawnych pracujących w województwie śląskim

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. najwięcej niepełnosprawnych zatrudnionych było w podregionie katowickim (13 012 osób) z czego 49,1% stanowiły kobiety (6 390 osób). Najmniejszą ilość zatrudnionych niepełnosprawnych odnotowano w podregionie bytomskim - 1 758 osób, w tym 916 kobiet, tj. 52,1 % ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych. Należy mieć na uwadze, że ilość zatrudnionych niepełnosprawnych jest bezpośrednio związana z demografią, możliwościami ekonomicznymi i gospodarczymi każdego z podregionów, a także przystosowaniem miejsc pracy dla niepełnosprawnych w powiatach wchodzących w skład każdego z nich. Porównując poniższe dane rok do roku w analogicznym okresie sytuacja uległa niewielkim zmianom. Niewielki wzrost odnotowano w podregionie katowickim. Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia niepełnosprawnych w podregionach województwa śląskiego przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 2. Zatrudnienie niepełnosprawnych według podregionów w województwie śląskim.



Źródło: Urząd Statystyczny Katowice

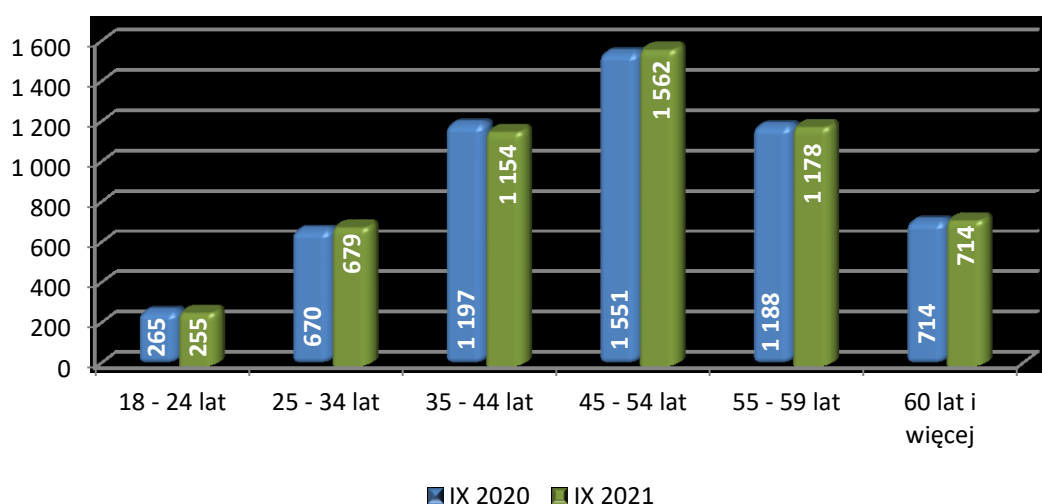
2 Cechy demograficzno - społeczne niepełnosprawnych bezrobotnych

2.1 Bezrobotni niepełnosprawni według wieku

Dane za 2020 r. dotyczące struktury bezrobotnych zbierane były w okresach kwartalnych, stąd porównanie III kwartału 2020 r. do III kwartału 2021 r. Również w dalszej części informacji wszystkie dane dotyczące struktury niepełnosprawnych bezrobotnych przedstawiono na koniec września.

Niepełnosprawność najczęściej nabywa się z wiekiem, stąd w końcu września 2021 r. osoby młode, poniżej 35 roku życia stanowiły zaledwie 16,9% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych (934 osoby). Dominującą kategorią były osoby w grupie od 45 do 54 lat (28,2%). Zaś wszystkie osoby powyżej 55 roku życia stanowiły 34,1% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych bezrobotnych. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie.

Wykres 3. Bezrobotni niepełnosprawni według wieku.



2.2 Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia

Z danych na koniec września 2021 r. wynika, że 29,1% niepełnosprawnych bezrobotnych zakończyło swoją edukację w gimnazjum lub poniżej co może wynikać z nieprzystosowania infrastruktury placówek oświatowych, braku możliwości transportu osoby niepełnosprawnej do wybranej szkoły lub też postępującej niepełnosprawności. Z poniższej prezentowanej tabeli wynika, że aż 34,2% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 29,1% legitymowało się średnim wykształceniem. Zaledwie 7,6% osób niepełnosprawnych legitymuje się wykształceniem wyższym.

Tabela 6. Bezrobotni niepełnosprawni według wykształcenia.

Wykształcenie	Bezrobotni niepełnosprawni				
	wrzesień 2020 r.		wrzesień 2021 r.		wzrost/spadek udziału
	liczba osób	% udział	liczba osób	% udział	
wyższe	440	7,9	424	7,6	-0,3
policealne i średnie zawodowe	1 129	20,2	1 122	20,2	0,0
średnie ogólnokształcące	451	8,1	487	8,9	0,8
zasadnicze zawodowe	1 981	35,5	1 896	34,2	-1,3
gimnazjalne i poniżej	1 584	28,4	1 613	29,1	0,7
Razem	5 585	100,0	5 542	100,0	

2.3 Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy

Analizując strukturę bezrobocia pod względem czasu pozostawania bez pracy, można zauważyć, że w końcu III kwartału 2021 roku jedynie 7,6% niepełnosprawnych pozostawało poza zatrudnieniem do 1 miesiąca. Najliczniejszą grupę bezrobotnych niepełnosprawnych (3,3 tys. tj. 59,6%) stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia nieprzerwanie powyżej 12 miesięcy. Grupa długookresowo bezrobotnych jest wewnątrznie zróżnicowana, tworzą ją osoby pozostające bez pracy nieprzerwanie od 12 do 24 miesięcy oraz chronicznie bezrobotni, którzy nie mają zatrudnienia ponad 24 miesiące.

Z przedstawionej tabeli 7 wynika, iż mimo zwiększonej ogólnej ilości ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy, odnotowuje się systematyczny spadek ofert pracy skierowanych dla niepełnosprawnych. Co powoduje, że z biegiem czasu należy spodziewać się jeszcze wyższej ilości osób będących długotrwale bezrobotnych wśród niepełnosprawnych.

Wykres 4. Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy.

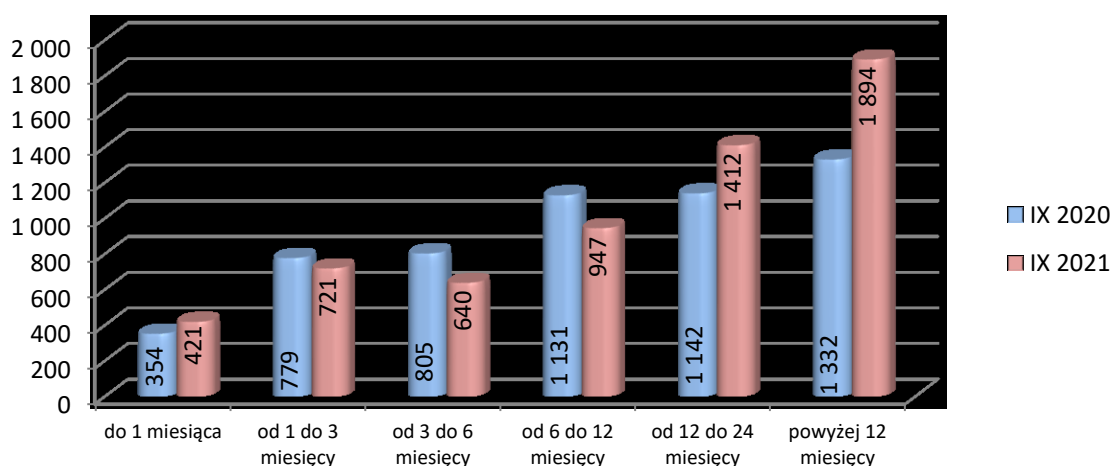


Tabela 7. Ofert pracy w powiatowych urzędach pracy w województwie śląskim.

Oferty pracy:	Ilość ofert wrzesień 2019 r.	Ilość ofert wrzesień 2020 r.	Wzrost/spadek w stosunku do września 2019 r.	Ilość ofert wrzesień 2021 r.	Wzrost/spadek w stosunku do września 2020 r.
Ogółem	13 572	12 721	-6,3%	15 613	22,7%
Dla niepełnosprawnych	447	381	-14,8%	330	-13,4%

2.4 Niepełnosprawni bezrobotni według dotychczasowego stażu pracy

W końcu września 2021 r. 90,9% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych to osoby poprzednio pracujące, a 17,8% to osoby legitymujące się stażem pracy do 1 roku. Najliczniejszą grupę zarejestrowanych niepełnosprawnych stanowią osoby ze stażem pracy pomiędzy 1 a 5 lat (1 096 osób) również ich udział wśród wszystkich zaewidencjonowanych niepełnosprawnych jest najwyższy i wynosi 19,8%. Jednocześnie należy zauważyć, iż w zbiorowości niepełnosprawnych bezrobotnych udział osób o stażu pracy powyżej 20 lat jest równie wysoki i stanowi 19,8%.

Tabela 8. Bezrobotni niepełnosprawni według stażu pracy. Stan 30.09.2021 r.

Staż pracy	Bezrobotni niepełnosprawni	
	liczba osób	% udział
do 1 roku	988	17,8
1-5	1 096	19,8

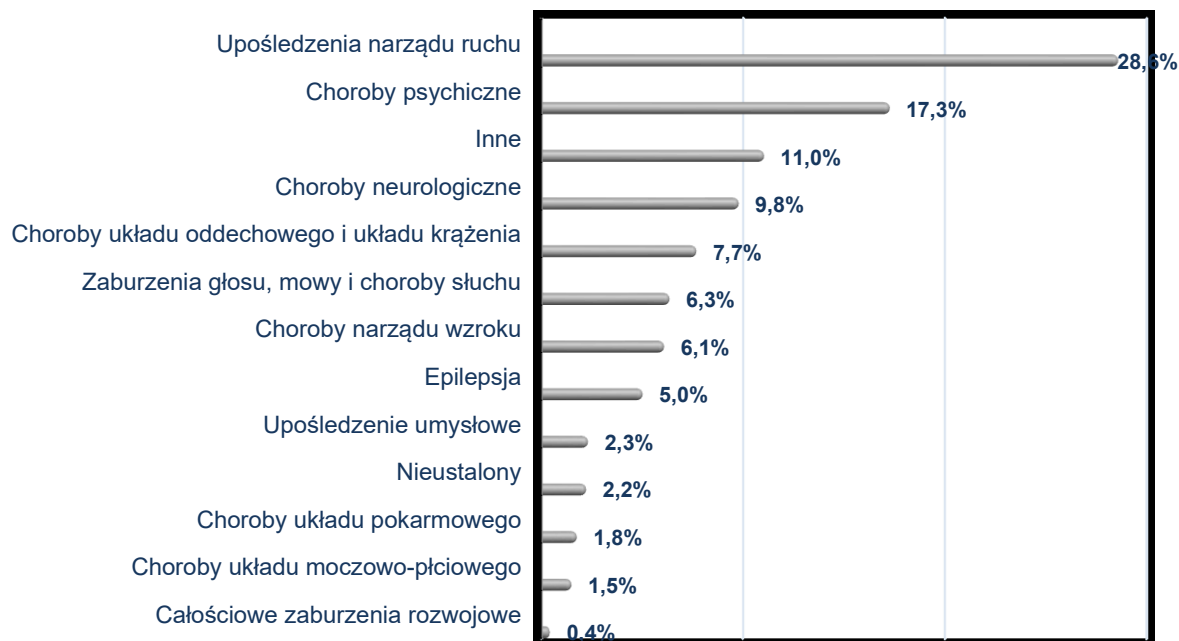
5-10	860	15,5
10-20	999	18,0
20-30	806	14,5
30 lat i więcej	291	5,3
bez stażu	502	9,1
Razem	5 542	100,0

2.5 Przyczyny niepełnosprawności

W tej części wykorzystano dane sprawozdania MRPiPS-07 - o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, które sporządzone jest w okresach półrocznych.

Według danych z końca I półrocza 2021 r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowanych było 5 245 bezrobotnych ze statusem osoby niepełnosprawnej, zaś liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wyniosła 885. Zdecydowana większość bezrobotnych posiadała orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 3 199 osób (61,0% ogółu osób zakwalifikowanych do tej grupy). Kolejne 1 883 osoby (35,9%) legitymowało się umiarkowaną niepełnosprawnością, a 163 (3,1%) bezrobotnych znacznym stopniem niepełnosprawności. Biorąc pod uwagę przyczyny kwalifikujące do niepełnosprawności, niezmiennie najpowszechniejsze są kłopoty związane z funkcjonowaniem narządów ruchu. Szczegółowe informacje przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Przyczyny niepełnosprawności – stan na koniec I półrocza 2021 r.
N= 5 245



3 Zakłady pracy chronionej oraz zakłady aktywności zawodowej³

W tej części opracowania wykorzystano dane pochodzące ze sprawozdań wojewodów INF-ZPCh ZAZ – w I półroczu 2021 r.

W województwie śląskim w omawianym okresie, w sprawozdaniu wymienia się 96 zakładów pracy chronionej, w których pracuje prawie 14,5 tys. osób, w tym niemal 11,2 tys. niepełnosprawnych. W skali kraju nasze województwo plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby ZPCh, za Wielkopolską gdzie znajduje się 106 takich zakładów (pracuje w nich 12,6 tys. osób, w tym 9,1 tys. osób z opisywanej kategorii). W stosunku do analogicznego okresu 2020 r. w skali całego kraju widoczny jest spadek liczby Zakładów Pracy Chronionej. Szczegółowe dane widnieją w tabeli 9.

Tabela 9. Zatrudnienie w zakładach pracy chronionej w czerwcu 2021 r.

Województwo	Liczba ZPCh (I półrocze 2020r.)	Liczba ZPCh (I półrocze 2021r.)	Zatrudnienie w osobach (ogółem)	Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych (ogółem)
Wielkopolskie	108	106	12 564	9 134
Śląskie	95	96	14 455	11 168
Mazowieckie	72	69	23 165	17 620
Podkarpackie	68	69	11 651	9 416
Pomorskie	59	68	9 355	7 710
Dolnośląskie	67	67	15 613	12 329
Łódzkie	60	59	8 972	7 298
Kujawsko-pomorskie	59	55	5 971	4 897
Małopolskie	43	42	9 158	6 561
Lubuskie	39	38	4 828	4 101
Warmińsko-mazurskie	37	38	4 128	3 249
Świętokrzyskie	34	34	3 076	2 470
Lubelskie	18	18	1 981	1 280
Opolskie	13	13	2 299	1 541
Podlaskie	13	13	950	688
Zachodniopomorskie	12	12	822	618
Ogółem	805	797	128 988	100 079

Jak wynika ze sprawozdań wojewodów INF-ZPCh-ZAZ za I półrocze 2021 r. w województwie śląskim działa także 14 zakładów aktywności zawodowej, w których pracuje 929 osób, w tym 734 osoby niepełnosprawne (czerwiec 2021 r.). Pod względem największej liczby działających zakładów aktywności zawodowej województwo śląskie niezmiennie plasuje się na pierwszym miejscu w kraju. Na terenie całej Polski działa łącznie 126 zakładów aktywności zawodowej, które zatrudniają 5 921 osób niepełnosprawnych. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba zakładów aktywności zawodowej nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba osób w nich pracujących (o 18 osób), w tym wzrost zatrudnionych tam niepełnosprawnych (o 25 osób).

³ Źródło: <http://niepelnosprawni.gov.pl/p,84,dane-dotyczace-zakladow-pracy-chronionej> oraz <http://niepelnosprawni.gov.pl/p,85,dane-dotyczace-zakladow-aktywnosci-zawodowej>